

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

BİREYSEL BAŞVURU FORMU

[Form doldurulurken dikkat edilmesi gereken hususlar ve bireysel başvuru hakkında ayrıntılı bilgi için tıklayınız.](#)

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 59 uncu maddesine göre hazırlanmıştır.

Başvuru formunun, İçtüzüğü'nün 59 uncu maddesine uygun olarak düzenlenmesi ve aynı maddede belirtilen belgelerin ya da onaylı örneklerinin başvuru formuna eklenmesi gerekmektedir. Başvuru formu, okunaklı ve başvurunun esasına yönelik özlü bilgileri içerir şekilde resmî dilde hazırlanmalıdır.

I. GENEL BİLGİLER VE DİZİ PUSULASI

A. Başvurucu Sayısı

: 1

B. Başvuru Tarihi :

28.04.2023

C. Başvurucunun Anayasa Mahkemesi önünde devam eden başka bir başvurusu varsa numarası:

Bu konuda başka bir başvuru bulunmamaktadır.

D. Başvuru Dizi Pusulası

- Başvuruda ileri sürülen iddiaların temellendirilmesi için gerekli görülen belgelerin tarih sırasına göre numaralandırılarak her bir belgenin ana başlıklar hâlinde aşağıdaki kısma yazılması gerekmektedir (İçtüzük 60/3).
- Bireysel başvuru dosyaları kararın verildiği yılı takip eden yıldan başlamak üzere bir (1) yıl sonra imha edilir. Bu nedenle başvuru evrakının onaylı suretlerden oluşturulmasına dikkat edilmesi önerilir.
- Belgelerin eksiksiz ve okunaklı olması gerekmektedir.
- Göndereceğiniz belgelerle ilgili aşağıdaki kurallara KESİNLİKLE UYULMALIDIR:
 - * Belgeleri tarih sırasına göre çok kısa ve özlü bir şekilde tanımlayarak düzenleyiniz.
 - * Sayfaları sırasına göre numaralandırınız,
 - * Belgeleri birbirine tutturmak için zımba, ataş, yapıştırıcı bant kullanmayınız.

20 Mart 2021 tarihinde 3718 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi'nden (İstanbul Sözleşmesi olarak anılacaktır) çekilme kararı verilmiştir. Bu kararın yürütmesinin durdurulması ve iptali amacıyla başvuru Türkiye İşçi Partisi adına 23.03.2021 tarihinde T.C. Cumhurbaşkanlığına karşı tarafımızca Danıştay'da dava açılmıştır. (sy) Danıştay 10. Daire Başkanlığının 2021/1514 Esas sayılı dosyasıyla açılan davaya 25.06.2021 tarihinde davalı tarafça cevap dilekçesi sunulmuştur. (sy) Danıştay 10. Dairesinin 28.06.2021 tarihli kararıyla yürütmenin durdurulması talebinin reddine karar verilmiştir. (sy) Tarafımızca 09.09.2021 tarihinde davalı tarafın ilk cevap dilekçesine karşı beyan dilekçesi sunulmuştur. (sy) Tarafımızca 27.09.2021 tarihinde YD talebinin reddine karşı itiraz dilekçesi sunulmuştur. (sy) Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 17.12.2021 tarihli kararıyla YD talebinin reddine karşı itirazlarımızın reddine karar verilmiştir. (sy) Davalı tarafından 13.10.2021 tarihinde cevaba cevap dilekçemize karşı cevap dilekçesi sunulmuştur. (sy) Danıştay Başsavcılığı tarafından 07.03.2022 tarihinde görüş sunulmuştur. (sy) Tarafımızca 20.05.2022 tarihinde savcı görüşüne karşı beyan dilekçesi sunulmuştur. (sy) Danıştay 10. Dairesinin 2021/1514 E. 2022/3217 K. sayılı 14.06.2022 tarihli kararıyla davanın reddine karar verilmiştir. (sy) Tarafımızca 02.09.2022 tarihinde red kararının bozulması, yürütmenin durdurulması, kararın iptali için Anayasa Mahkemesine başvurulması kararı verilmesi talepli temyiz başvuru dilekçesi sunulmuştur. (sy) Tarafımızca 05.09.2022 tarihinde ek temyiz dilekçesi sunulmuştur. (sy) Davalı tarafça 25.10.2022 tarihinde temyiz dilekçemize karşı cevap dilekçesi sunulmuştur. (sy) Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 2022/3473 Esas sayılı 19.12.2022 tarihli kararıyla temyiz talebimizin reddine, kararın onanmasına kesin olarak karar verilmiştir. (sy) Karar 31.03.2023 tarihinde UETS yoluyla tarafımıza tebligat gönderilmiştir. (sy)

II. BAŞVURUCU BİLGİLERİ

A. GERÇEK KİŞİ BAŞVURUCU

T.C. Kimlik Numarası

Uyruğu

Adı

Mesleği

Soyadı

Telefon Numaraları

Anne Adı

Elektronik Posta Adresi

Baba Adı

Adresi

Doğum Tarihi

Cinsiyeti

B. TÜZEL KİŞİ BAŞVURUCU

Mersis Numarası

Telefon Numaraları

Unvanı

Kayıtlı Elektronik Posta Adresi

Vergi Numarası

Adresi

ÇANKAYA/ANKARA

Kayıtlı Olduğu Sicil

Sicil Numarası

Temsilcinin Adı ve Soyadı

Temsilcinin T.C. Kimlik Numarası

Son Başvurucuyu Sil

Yeni Başvurucu Ekle

III. TEMSİLCİ BİLGİLERİ

(Bu bölüm sadece temsilciler tarafından doldurulacaktır.)

A. AVUKAT

Adı

YELDA

Temsil Olunan Başvurucu/Başvurucular*

Soyadı

KOÇAK URFA

Telefon Numaraları

05065874157

Kayıtlı Olduğu Baro

İSTANBUL 1

Elektronik Posta Adresi

kocak.yelda@gmail.com

Baro Sicil Numarası

35134

Adresi

ASMALI MESCİT MAHALLESİ, TÜNEL MEYDANI, TÜNEL
GEÇİDİ İŞ MERKEZİ, B BLOK KAT:3 D:318
BEYOĞLU/İSTANBUL

*Başvurucuların tamamının vekili olunmadığı durumlarda doldurulması gerekmektedir.

B. AVUKAT OLMAYAN TEMSİLCİ

T.C. Kimlik Numarası

Temsil Olunan Başvurucu/Başvurucular**

Adı

Soyadı

Temsil İlişkisi***

Anne Adı

Telefon Numaraları

Baba Adı

Elektronik Posta Adresi

Doğum Tarihi

Adresi

Uyuşu

**Başvurucuların tamamının temsilcisi olunmadığı durumlarda doldurulması gerekmektedir.

***Veli, vasi, kayıym veya tüzel kişi temsilcisi olduğunun belirtilmesi ve bu ilişkiye dayanak belgenin eklenmesi gerekmektedir.

Son Temsilciyi Sil

Yeni Temsilci Ekle

IV. AÇIKLAMALAR

A. Başvuruya Konu Olaylar ve Başvuru Yollarının Tüketilmesine İlişkin Aşamaların Tarih Sırasına Göre Açıklanması

Kamu gücünün ihlale neden olduğu iddia edilen işlem, eylem ya da ihmeline dair olayların özeti ve başvuru yollarının tüketilmesi aşamalarının tarih belirtilerek sırasına göre yazılması zorunludur (İçtüzük 59/2-ç,f).

Tarih	Olay ve Olgular
20.03.2021	20.03.2021 tarihinde ve 31429 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 19.03.2021 tarihli ve 3718 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi (İstanbul Sözleşmesi olarak anılacaktır), Türkiye Cumhuriyeti bakımından feshedilmiştir.
23.03.2021	Bu kararın iptali amacıyla başvuru Türkiye İşçi Partisi adına 23.03.2021 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığına karşı tarafımızca Danıştay'da dava açılmıştır. Dava dilekçesinde kararın Anayasaya aykırı olduğu, yürütmesinin durdurulması, yok hükmünde olduğunun tespiti ile iptali ile; dava konusu işleme dayanak teşkil eden 9 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 3. Maddesinin Anayasaya aykırı olması sebebiyle iptal kararı verilene kadar maddenin uygulanmasının tedbiren durdurulması istemiyle Anayasa Mahkemesine gönderilmesi talep edilmiştir.
25.06.2021	Danıştay 10. Daire Başkanlığının 2021/1514 Esas sayılı dosyasıyla açılan davaya 25.06.2021 tarihinde davalı tarafça cevap dilekçesi sunulmuştur.
28.06.2021	Danıştay 10. Dairesinin 28.06.2021 tarihli kararıyla yürütmenin durdurulması talebinin reddine karar verilmiştir. Kararın gerekçesinde "dava konusu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde verilen yetkiye istinaden tesis edilmiş olması nedeniyle davanın durumu ve uyumsuzluğun hukuki niteliğine göre, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinde öngörülen koşulların bu aşamada gerçekleşmediği" yazmaktadır.
09.09.2021	Tarafımızca 09.09.2021 tarihinde davalı tarafın ilk cevap dilekçesine karşı beyan dilekçesi sunulmuştur. Beyan dilekçesinde, cumhurbaşkanlığı kararlarına karşı yargı yolunun kapalı olmadığı, Danıştay'da dava açılacağı ve hukuka uygun şekilde dava açıldığı, başvuru Türkiye İşçi Partisinin dava açma ehliyeti olduğu ve esasa ilişkin beyanlarımız sunulmuştur.
27.09.2021	Tarafımızca 27.09.2021 tarihinde yürütmenin durdurulması talebinin reddi kararına karşı itiraz dilekçesi sunulmuştur.
17.12.2021	İtirazı inceleyen Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu 2021/698 YD İtiraz No'lu dosyasıyla itirazın reddine karar vermiştir. Davalı tarafından 13.10.2021 tarihinde cevap dilekçesine karşı vermiş olduğumuz beyan dilekçesine karşı cevap dilekçesi sunulmuştur.

Son Açıklama Sayfasını Sil

Açıklama Sayfası Ekle

IV. AÇIKLAMALAR

A. Başvuruya Konu Olaylar ve Başvuru Yollarının Tüketilmesine İlişkin Aşamaların Tarih Sırasına Göre Açıklanması

Kamu gücünün ihlale neden olduğu iddia edilen işlem, eylem ya da ihmaline dair olayların özeti ve başvuru yollarının tüketilmesi aşamalarının tarih belirtilerek sırasına göre yazılması zorunludur (İçtüzük 59/2-ç,f).

Tarih	Olay ve Olgular
07.03.2022	Danıştay Başsavcılığı tarafından 07.03.2022 tarihinde düşünce açıklanarak, davanın ehliyet yönünden reddine karar verilmesi gerektiği görüşü ifade edilmiştir.
20.05.2022	Tarafımızca 20.05.2022 tarihinde savcı görüşüne karşı beyan dilekçesi sunulmuştur. Savcı görüşü 11.05.2022 tarihinde tarafımıza tebliğ olmakla 10 gün içerisinde cevap vermemiz istenmiştir. Beyan dilekçesinde başvuru partinin söz konusu davada dava açma ehliyeti olduğu ifade edilmiştir. Şöyle ki, Danıştay içtihatlarınca da bir siyasi partinin dava açma ehliyetine sahip olabilmesi için o alanda faaliyet yürütmesi aranmakta olup İstanbul Sözleşmesinin hukuki güvence altına almış olduğu bütün alanlarda başvuru siyasi parti siyasi faaliyet yürütmektedir. Türkiye İşçi Partisinin Parti Organlarından biri olan Türkiye İşçi Partisi Kadın Bürosu, ülkede kadına yönelik şiddet, cinayet, her türlü ayrımcılığa karşı bir çok alanda siyasal çalışmalar yürütmektedir. Bu siyasal çalışmaların içerisinde kadınların, kız çocuklarının ve LGBTİ+ ların temel insan hakları için yapılan normatif düzenlemeleri korumak ve uygulamak da yer almaktadır. Kadına yönelik şiddet ile mücadelede bilgilendirici toplantılar, paneller, sempozyumlar düzenlemek başta olmak üzere hukuki hakların anlatıldığı tartışıldığı ve uygulama pratiklerinin geliştirildiği birçok çalışma Türkiye İşçi Partisinin siyasi faaliyetlerindedir. Türkiye İşçi Partisinin siyasi faaliyet alanına dokunan bir uluslararası sözleşmeden hukuka aykırı bir şekilde çıkılması, başvuru partinin de siyaset üretme, üye ve seçmenlerini savunma, siyaset araçlarını belirlediği çerçevelerde kullanma hakkını elinden almakta veya kısıtlamaktadır. İşbu İstanbul Sözleşmesinden çıkma kararından başvuru parti doğrudan mağduriyet yaşamıştır. Nitekim dava dilekçesi ekinde başvuru partiye ait tüzüğün bir sureti sunulmuştur.
14.06.2022	14.06.2022 tarihinde söz konusu davanın Danıştay 10. Dairesinde duruşması gerçekleşmiştir. Başvuru siyasi partinin yanı sıra aynı gün peş peşe arklı siyasi partilerin, sivil toplum örgütlerinin, derneklerin ve benzeri kurumların da aynı konuda açtığı davaların duruşmaları görülmüştür. Duruşmada birden fazla vekil ve temsilci tarafından çekilme kararının yasa, usul ve hukuka aykırılığı ile İstanbul Sözleşmesinin Türkiye'deki kadınlar, çocuklar, lgbti+lar ve diğer tüm yurttaşlar için önemi ifade edilmiştir. Bu duruşma, Danıştay tarihinin en kalabalık duruşması olmuş öyle ki Danıştay 10. Daire Başkanı tarafından bu durum açılıştta ifade edilmiştir. Danıştay 10. Dairesinin 2021/1514 E. sayılı 14.06.2022 tarihli kararıyla davanın reddine karar verilmiştir. Kararda, Danıştay Tetkik Hakimi Düşüncesi olarak: Bu durumda;şiddetin önlenmesi, ayrımcılığın ortadan kaldırılması, eşitliğin sağlanması gibi üstün kamu yararına ilişkin Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesinin ülkemiz bakımından feshedilmesine yönelik dava konusu Cumhurbaşkanlığı Kararının, -Anayasa ile Devlete yüklenen yükümlülükler de dikkate alındığında- geçerli bir hukuki sebebe dayandığının ve kamu yararı amacıyla tesis

Son Açıklama Sayfasını Sil

Açıklama Sayfası Ekle

IV. AÇIKLAMALAR

A. Başvuruya Konu Olaylar ve Başvuru Yollarının Tüketilmesine İlişkin Aşamaların Tarih Sırasına Göre Açıklanması

Kamu gücünün ihlale neden olduğu iddia edilen işlem, eylem ya da ihmaline dair olayların özeti ve başvuru yollarının tüketilmesi aşamalarının tarih belirtilerek sırasına göre yazılması zorunludur (İçtüzük 59/2-ç,f).

Tarih	Olay ve Olgular
	edildiğinin davalı idarece ortaya konulamamış olması nedeniyle sebep ve amaç unsurları yönünden; hukuken kabul edilebilir bir sebebe dayanmayan ve kamu yararı amacına uygun olmayan işlem sonucunda Sözleşmenin ülkemiz bakımından feshedilmiş olması nedeniyle de konu unsuru yönünden hukuka aykırı olduğu ve iptal edilmesi gerektiği düşünülmektedir." ifadeleri yer almaktadır. Kararın gerekçesinde "9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 3. maddesinde milletlerarası andlaşmaları sona erdirmeye konusunda Cumhurbaşkanının açıkça yetkilendirilmiş olması karşısında yetkide ve usulde paralellik ilkesinin uygulanması mümkün olmamakla birlikte, dava konusu Cumhurbaşkanlığı Kararı ile ülkemiz bakımından feshedilen Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesinin 6771 sayılı Kanun'la Anayasa'da yapılan değişiklik öncesinde yürütme yetkisini kullanan Bakanlar Kurulu'nun 10/02/2012 tarih ve 2012/2816 sayılı kararı ile onaylanmış olması nedeniyle anılan sözleşmenin yeni hükümet sisteminde yürütme yetkisini haiz Cumhurbaşkanı tarafından feshedilmesinde yetkide ve usulde paralellik ilkesine aykırılık bulunmamaktadır... Bu itibarla; Anayasa tarafından verilen temsil yetkisi ve 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine istinaden tesis edilmiş olan dava konusu Cumhurbaşkanlığı Kararında hukuka aykırılık bulunmadığı ve davanın reddine karar verilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır." ifadeleri yer almaktadır. Ayrıca, kararda "...öncelikle dava konusu Cumhurbaşkanlığı Kararının dayanağı 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 3. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "bunların hükümlerinin uygulanmasını durdurma ve bunları sona erdirmeye" ibaresinin Anayasaya aykırılığı nedeniyle Anayasa Mahkemesine başvurulması gerektiği, Anayasa Mahkemesi'ne başvurulmayarak uyuşmazlığın mevcut hukuki düzenlemeler esas alınmak suretiyle incelenmesi durumunda da, dava konusu Cumhurbaşkanlığı Kararının yukarıda belirtilen gerekçelerle iptal edilmesi gerektiği oyuyla aksi yönde oluşan Daire kararına katılmıyoruz." gerekçeleri ile iki üye hakimin karşı oyu bulunmaktadır.
02.09.2022	Tarafımızca 02.09.2022 tarihinde karara karşı temyiz başvuru dilekçesi sunulmuştur. Dilekçede, duruşma talebimizin İYUK 17/2. maddesi gereği kabulü ile temyiz incelemesinin duruşmalı yapılmasına, temyiz başvurumuzun kabulü ile, Danıştay 10. Dairesinin 14.06.2022 tarih ve 2021/1514 E, 2022/3217 K. sayılı davanın reddi kararının bozulması ve dava konusu işlemin dayanağı olan 15.07.2018 tarih ve 30479 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 3. maddesinin Anayasaya aykırı olması nedeniyle iptali için itiraz yoluyla Anayasa Mahkemesi'ne başvurulmasına, Anayasa Mahkemesi'ne başvurulmayarak uyuşmazlığın mevcut hukuki düzenlemeler esas alınmak suretiyle incelenmesi durumunda ise "Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesinin (İstanbul Sözleşmesi)" Türkiye Cumhuriyeti bakımından feshedilmesine ilişkin 19.03.2021 tarih ve 3718 Karar sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının iptaline karar verilmesi talep edilmiştir. Dava konusu idari işlemin dayanak normu olan 15/7/2018 tarih ve 30479 sayılı RG.'de yayımlanarak yürürlüğe giren 9 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 3. Maddesinin açıkça Anayasa'nın 1-2-5-7-8-11-12-13-17-40-88-90-101-104-123. Maddelerine aykırı olduğu ifade edilmiştir.
05.09.2022	Tarafımızca 05.09.2022 tarihinde ek temyiz dilekçesi sunulmuştur.

Son Açıklama Sayfasını Sil

Açıklama Sayfası Ekle

Başvuruya Konu Olaylar ve Başvuru Yollarının Tüketilmesine İlişkin Aşamaların Tarih Sırasına Göre Açıklanması (Devamı)

Tarih	Olay ve Olgular
25.10.2022	Davalı tarafça 25.10.2022 tarihinde temyiz dilekçemize karşı cevap dilekçesi sunulmuştur.
19.12.2022	Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 2022/3473 Esas sayılı 19.12.2022 tarihli kararıyla temyiz talebimizin reddine, kararın onanmasına kesin olarak karar verilmiştir. Kararın gerekçesinde "Karar veren Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 17. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca davacının duruşma istemi yerinde görülmeyerek ve Anayasa'ya aykırılık iddiası ciddi bulunmayarak gereği görüşüldü: Üye Ali Ürker'in, dava konusu işlemin davacı siyasi partinin menfaatini etkilemediği, bu nedenle somut uyuşmazlık yönünden davacının ehliyetinin bulunmadığı yolundaki oyuna karşılık, davacının dava açma ehliyetinin bulunduğuna oyçokluğu ile karar verilerek işin esasına geçildi. Danıştay dava dairelerinin nihai kararlarının temyizen incelenerek bozulması, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan; a) Görev ve yetki dışında bir işe bakılmış olması, b) Hukuka aykırı karar verilmesi, c) Usul hükümlerinin uygulanmasında kararı etkileyebilecek nitelikte hata veya eksikliklerin bulunması" sebeplerinden birinin varlığı hâlinde mümkündür. Temyizen incelenen karar usul ve hukuka uygun olup, temyiz dilekçesinde ileri sürülen iddialar kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir." ifadeleri yer almaktadır. Başvurucunun dava açma ehliyeti olduğunun kabulü hukuka uygun olmakla birlikte buna rağmen dava konusu İstanbul Sözleşmesinden Cumhurbaşkanı Kararıyla çekilme konusunda yasa, usul ve hukuka aykırı şekilde karar verilerek, Danıştay Onuncu Dairesinin temyize konu 14/06/2022 tarih ve E:2021/1514, K:2022/3217 sayılı kararı oyçokluğu ile kesin olarak onanmıştır.
31.03.2023	Karar 31.03.2023 tarihinde UETS yoluyla tarafımıza tebligat gönderilmiştir.

B. Başvuru yollarının tüketildiği veya başvuru yolu öngörülmemişse ihlalin öğrenildiği tarih

1. Başvuruya Konu Nihai Kararı Veren Mahkeme\Mercii\Makam

DANIŞTAY İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

2. Kararın Tarih ve Sayısı

19.12.2022 TARİHLİ 2022/3473 ESAS SAYILI KARAR

Başvuru yollarının tüketilmesine ilişkin nihai kararı veren mercii belirtilmesi, kararın tarih ve sayısının ayrıca tebliğ veya öğrenme tarihinin yazılması zorunludur (İçtüzük 59/2-g).

Tebliğ veya öğrenmeye ilişkin belgenin başvuru formuna eklenmesi gerekmektedir (İçtüzük 59/3-d)

3. Tebliğ veya Öğrenme Tarihi

31.03.2023 TEBLİĞ TARİHİ

C. Bireysel başvuru kapsamındaki haklardan hangisinin hangi nedenlerle ihlal edildiği ve buna ilişkin gerekçeler ve delillere ait özlü açıklamalar:

Ihlal edildiği iddia edilen hakların ve bunlara ilişkin açıklamaların ilgili kısımlara her bir hak yönünden ayrı ayrı yazılarak bireysel başvuru kapsamındaki güncel ve kişisel haklardan hangisinin/hangilerinin hangi nedenle ihlal edildiği ve buna ilişkin gerekçeler ile deliller özlü bir şekilde açıklanmalıdır (İçtüzük 59/2-d, e).

Haklar	Açıklamalar
Anayasanın 2. Maddesinin ihlali	Anayasanın 2. Maddesi Cumhuriyetin niteliklerini; insan haklarına saygılı, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olma ilkesini düzenlemektedir. İptali istenen Cumhurbaşkanlığı kararı hukuk devleti ilkesini açıkça ve esastan ihlal etmektedir. Hukuk devleti ilkesi, bütün resmi işlemlerin gerekçeli olmasını gerekli kılmaktadır. İptali istenen Cumhurbaşkanlığı Kararı hiçbir gerekçe içermemekte, işlemin sebep ve amaç unsurunu ortaya koymamaktadır. Bu nedenle Cumhurbaşkanlığı Kararının iptaline ilişkin açılarda verilen davanın reddi ve onama kararları ile Anayasanın 2. Maddesinde düzenlenen hukuk devleti ilkesini ihlal edilmiştir.
Anayasanın 5. Maddesinin ihlali	Anayasanın 5. Maddesi "Devletin temel amaç ve görevleri: ...kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır." şeklindedir. Temel haklar kişinin doğumundan ölümüne kadar süren ve insanca yaşayabilmek için devletin Anayasa Madde 5 gereği korumakla yükümlü olduğu haklardır. Cumhurbaşkanlığı Kararı ile feshedilen uluslararası sözleşme olan kısa adıyla İstanbul Sözleşmesi ise öncelikle kadınların olmak üzere tüm bireylerin temel hak ve özgürlüklerini koruma amacı gütmekte, şiddetin her türüsünü yasaklamaktadır. Nitekim Karşı Oy gerekçelerinde "Buna göre, dava konusu Cumhurbaşkanlığı Kararı ile ülkemiz bakımından feshedilen Sözleşmede önlenmesi amaçlanan hususların ülkemizde devam ediyor olması, 6284 sayılı Kanun'un Sözleşme hükümlerine doğrudan göndermede bulunması, diğer bir deyişle bu Kanunun, kadınları gerçek anlamda korumada tek başına kendisinin yeterli olmayacağını ve değinilen Sözleşmenin desteğine de ihtiyacı olduğunu kabul etmesi, ayrıca sözleşmenin feshiyle Kanun'un atıfta bulunan hükümlerinin anlam ve uygulama kabiliyetini yitirecek olması karşısında, dava konusu Cumhurbaşkanlığı Kararının, konu, sebep ve amaç unsurları yönünden de hukuka aykırı olduğu sonucuna varılmıştır." denilmektedir. Karşı Oy gerekçelerinde de detaylı şekilde konu, amaç ve usul yönünden Anayasaya aykırılık iddialarının kabul edilmesi gerektiği anlatılmıştır. Kişilerin temel hak ve özgürlüklerinin korunması Anayasa 5. Madde gereğidir. İstanbul Sözleşmesinin feshedilmesi ise temel hak ve özgürlüklerin yok sayılması anlamına gelmekte olup insan temel hak ve özgürlüklerine ilişkin bu sözleşmenin feshedilmesi şeklindeki Cumhurbaşkanlığı Kararı ve bu kararın onanması yönünde verilen Danıştay kararları ile Anayasanın 5. Maddesi ihlal edilmiştir.
Anayasanın 90. Maddesinin ihlali	Anayasanın 90. maddesi uyarınca "Türkiye Cumhuriyeti adına yabancı devletlerle ve milletlerarası kuruluşlarla yapılacak andlaşmaların onaylanması, Türkiye Büyük Millet Meclisinin onaylamayı bir kanunla uygun bulmasına bağlıdır." şeklindedir. Zira anayasanın 104. Maddesi on birinci fıkrası uyarınca Cumhurbaşkanlığı "Milletlerarası andlaşmaları onaylar ve yayımlar." demek suretiyle görüleceği üzere Anayasada, TBMM öncelikli/Yasama öncelikli bir yöntem öngörülmüş ve uluslararası sözleşmenin yasama gücünde bir norm olmasını tahayyül ederek anılan düzenlemeleri ihdas etmiştir.

Bireysel başvuru kapsamındaki haklardan hangisinin hangi nedenlerle ihlal edildiği ve buna ilişkin gerekçeler ve delillere ait özlü açıklamalar (devamı)

Haklar

Açıklamalar

Keza Anayasa koyucu, TBMM tarafından kabul edilen ve uygun bulma kanununa dayanan bir Uluslararası Sözleşmenin Temel Hak ve Özgürlüklere ilişkin olması durumunda, yasa üstü güçte olmasını murad etmiş ve Anayasanın 90. Maddesine bir ek daha yapmıştır. Şöyle ki: “Usulüne göre yürürlüğe konulmuş Milletlerarası andlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz. (Ek cümle: 7/5/2004-5170/7 md.) Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası andlaşma hükümleri esas alınır.” (Anayasa md. 90, beşinci fıkra) Temel ve üst anayasal normun emredici kuralları bu iken, aynı normun Cumhurbaşkanına bir takdir hakkı vermediği, Yasama normu niteliğindeki uluslararası sözleşmeyi “onaylama ve yayımlama” şeklinde bir emredici görev verdiği ve bunun bir bağlı yetki olduğu görülmektedir. Dava konusu Cumhurbaşkanlığı Kararı ile feshedilen sözleşmenin onaylanması TBMM’de 6251 sayılı Kanun’la uygun bulunduktan sonra sözleşme 10/02/2012 tarih ve 2012/2816 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile onaylanmış olup; 6251 sayılı Kanun halen yürürlükte. Ayrıca bu sözleşmeye dayanılarak 20/03/2012 tarih ve 28239 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 8/3/2012 tarih ve 6284 sayılı “Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun” çıkartılmıştır ve halen yürürlükte. Uluslararası sözleşmelerin feshedilmesi veya bu sözleşmelerden çıkılması usulüne ilişkin Anayasa’da herhangi bir hüküm yer almamaktadır. Burada devreye, idare hukukunun temel ilkelerinden olan “yetkide ve usulde paralellik ilkesi” girmektedir. Bu ilkeye göre, işlemi hangi merci, hangi usulle yapmaya yetkili ise, işlemin geçerliğine son verme de aynı kurala ve usule tabidir. Şayet işlemin geçerliğine son verme için farklı bir yetki ve usul öngörülme isteniyorsa bunun ayrıca düzenlenmesi gerekir. Eğer işlemin geçerliğine son verme için, yapılışından farklı bir kural ve usul açıkça öngörülmemiş ise, kural, işleme son vermenin işlemin yapılışının usulüne tabi olmasıdır. Somut olayda da, Cumhurbaşkanlığına 19/03/2021 tarihli sözleşmenin Türkiye Cumhuriyeti bakımından feshine dair Cumhurbaşkanlığı Kararının TBMM’ye gönderilerek bir kanunla uygun bulunması ve/veya sözleşmeye katılmanın uygun bulunduğuna dair 24/11/2011 tarih ve 6251 sayılı Kanunun yürürlüğünün ortadan kaldırılması gerekirken bu usul izlenmemiştir. Bununla birlikte yine Karşı Oy yazısında şu şekilde bahsedilmiştir. Kanunlar üç yolla yürürlükten kaldırılabilir. Bunlar; kendiliğinden yürürlükten kalkma, başka bir kanunla yürürlükten kalkma ve Anayasa Mahkemesi kararıyla yürürlükten kalkma şeklindedir. Kendiliğinden yürürlükten kalkma; kanunların ne zaman yürürlükten kalkacağı önceden belirlenmesi halinde belirlenen süre sona erdiğinde başka bir işleme gerek kalmaksızın kanunun yürürlükten kalkması şeklinde olur. İkinci yol, başka bir kanunla yürürlükten kaldırmadır. Yürürlüğe giren yeni bir kanun, eski kanunu yürürlükten kaldırabilir. Buna “ilga” denir. İlga, kanun koyucunun mevcut kanunu kaldırma iradesi şeklinde açıklanabilir. Bu yetki, ilga edilecek kanunu koyan ya da onun üstünde yer alan organa aittir. İlga da sarıh ilga ve zımnî ilga olmak üzere ikiye ayrılır. Sarıh ilga, yeni kanunun son kısmında yeni kanunun yürürlüğe girmesiyle hangi kanunun yürürlükten kalkacağına düzenlenmesi yoluyla kanun koyucunun, açıkça mevcut kanunun geçerliliğine son verme amaç ve iradesi durumunu ifade eder.

Son Açıklama Sayfasını Sil

Açıklama Sayfası Ekle

Bireysel başvuru kapsamındaki haklardan hangisinin hangi nedenlerle ihlal edildiği ve buna ilişkin gerekçeler ve delillere ait özlü açıklamalar (devamı)

Haklar

Açıklamalar

İlga eden kanunun yürürlüğe girmesiyle yürürlükten kalkan kanun, mülga kanun haline gelir. Mevcut kanunun geçerliliğine son vermek konusunda kanun koyucunun açıkça dile getirmediği ilga şekline "zımnî ilga" denir. Yeni çıkarılan kanunun, hangi kanunu veya kanunları ilga ettiği açıkça belirtmediği durumlarda; yeni kanunla eski kanunlar arasında çelişen hükümler olursa eski kanunların hükümlerinin yürürlükten kalktığı kabul edilir. Üçüncü yol ise, Anayasa Mahkemesi'nin kararıyla yürürlükten kaldırma (iptal) şeklinde olur. Kanunların anayasaya uygunluğunu denetleyen Anayasa Mahkemesi, herhangi bir kanunun anayasa aykırılığını tespit ederse o kanunu iptal edebilir. Ancak, Anayasa'nın 90. maddesinin 5. (son) fıkrasındaki, "Usulüne göre yürürlüğe konulmuş Milletlerarası andlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz. (Ek cümle: 7/5/2004- 5170/7 md.) Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası andlaşma hükümleri esas alınır." şeklindeki düzenleme nedeniyle Sözleşmenin Anayasaya aykırılığı iddiasıyla Anayasa Mahkemesi'ne başvurulamayacağı açıktır. Yetkide ve usulde paralellik ilkesi gereğince, bir işlem hangi usule uyularak tesis edilmişse aynı usule uyularak geri alınması, kaldırılması veya feshedilmesi gerekmektedir. Anayasa'da TBMM'nin uygun bulma kanunu uyarınca onaylanarak yürürlüğe giren uluslararası sözleşmelerin feshedilme usulüne ilişkin herhangi bir düzenleme bulunmaması ve Anayasa'da yürütme organına bu konuda bir yetki verilmemiş olması nedeniyle TBMM'nin uygun bulma kanunu uyarınca onaylanarak yürürlüğe giren uluslararası sözleşmelerin sadece yürütme organı işlemiyle feshedilmesi mümkün değildir. Bu itibarla; TBMM'nin uygun bulma kanunu uyarınca onaylanarak yürürlüğe giren bir uluslararası sözleşmenin feshi ancak TBMM'nin uygun bulma kanununu yürürlükten kaldırması veya sona erdirmeyi uygun bulduğuna ilişkin yeni bir kanun çıkarması sonrasında alınacak bir Cumhurbaşkanı kararı ile mümkün olabilecektir. Davanın açıldığı tarih itibarıyla; dava konusu Cumhurbaşkanı Kararı ile feshedilen sözleşmenin onaylanmasına ilişkin 6251 sayılı Kanun'un yürürlükten kaldırılmamış olması veya dava konusu Cumhurbaşkanı Kararı alınmadan önce sözleşmenin sona erdirilmesinin uygun bulunduğu ilişkin yeni bir kanun çıkarılmamış olması, dava konusu Cumhurbaşkanı Kararında yetkide ve usulde paralellik ilkesi uyarınca hukuka uyarlık bulunmadığını göstermektedir. İstanbul Sözleşmesi ve iptali istenen Cumhurbaşkanı kararı ile ilgili olarak Bilkent Üniversitesi Anayasa Hukuku Prof. Dr. Ece Göztepe Çelebi "...244 Sayılı Bazı Andlaşmaların Yapılması İçin Cumhurbaşkanına Yetki Verilmesi Hakkında Kanun'daki yetkilerin 15 Temmuz 2018 tarihli 9 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle tekrar düzenlendi. Anayasanın 90. Maddesi 244 sayılı kanun ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi için temel ölçüttür. 90. Madde'ye göre uluslararası antlaşmalar TBMM'nin bu sözleşmeleri uygun bulması hakkında bir kanun çıkarmasına bağlı ancak 2012 tarihinde çıkarılan İstanbul Sözleşmesi bu kapsamda değil ve TBMM'nin onaylanmasının uygun bulunması kanunıyla ve Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe girdi. Dolayısıyla kamu hukukunun en asli ilkesi olan yetki ve usulde paralellik ilkesi gereği Cumhurbaşkanına verilmiş olan bu onay işleminin öncelikle bir kanuna dayanması gerekir. Yani Meclis'in iradesini sözleşmeden çıkma yönünde oluşmuş olması gerekir." görüşü ile iddiamızı desteklemektedir.

Son Açıklama Sayfasını Sil

Açıklama Sayfası Ekle

Bireysel başvuru kapsamındaki haklardan hangisinin hangi nedenlerle ihlal edildiği ve buna ilişkin gerekçeler ve delillere ait özlü açıklamalar (devamı)

Haklar

Açıklamalar

	<p>Yukarıda izah edilen tüm nedenlerle sözleşmeden çekilme kararı, Cumhurbaşkanı kararıyla yani yürütmenin tasarrufuyla alınamaz, bu nedenle fonksiyon gaspı mevcuttur ve karar yok hükmündedir. İzah edilen tüm nedenlerle Anayasanın 90. Maddesi ihlal edilmiştir.</p>
Anayasanın 104. Maddesinin ihlali	<p>Dava konusu Cumhurbaşkanı Kararının metninde bu Kararın “9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 3 üncü maddesi gereğince” alındığı belirtilmiştir. Dolayısıyla karar, görünürde bir Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine dayanmaktadır. Anılan Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 3’üncü maddesinin ilgili hükmü şöyledir: “MADDE 3- (1) Milletlerarası andlaşmaların onaylanması, bunların feshini ihbar etmemek suretiyle yürürlük süresini uzatma, Türkiye Cumhuriyetini bağlayan bir milletlerarası andlaşmanın belli hükümlerinin yürürlüğe konulması için gerekli bildirimleri yapma, milletlerarası andlaşmaların uygulama alanının değiştiğini tespit etme, bunların hükümlerinin uygulanmasını durdurma ve bunları sona erdirmeye, Cumhurbaşkanı kararı ile olur.” Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin çıkarılma ve hukuka uygunluk şartları Anayasamızın 104’üncü maddesinin 17’nci fıkrasında şu şekilde düzenlenmiştir: “Cumhurbaşkanı, yürütme yetkisine ilişkin konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarabilir..., Anayasada münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz. Kanunda açıkça düzenlenen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz...Türkiye Büyük Millet Meclisinin aynı konuda kanun çıkarması durumunda, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi hükümsüz hale gelir.” Görüleceği üzere Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri tümüyle Yürütme alanına ilişkin olarak kategorik ve fonksiyonel olarak sınırlanmıştır. Yasama yetkisi ve/veya yasa normu alanına girmesi yasaklanmış, yasama alanı ve yetkisi ile çelişmesi halinde ise “mutlak hükümsüzlük” ile bağtlanmıştır. Diğer yandan Cumhurbaşkanı Kararnameleri ile düzenlemeyecek konular Anayasaya göre şöyle maddeleştirilebilir: 1-Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleriyle dördüncü bölümde yer alan siyasi haklar ve ödevler Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenemez. 2-Anayasada münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz. 3-Kanunda açıkça düzenlenen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz. Uluslararası andlaşmaların onaylanması, yürütme yetkisine ilişkin bir konu değildir. (Kemal Gözler, a.g.y.). Zira Kemal Gözler’in görüşüne dayanak gösterdiği ve bizim de yukarıda bahsettiğimiz Anayasanın 90. Maddesi: “Türkiye Cumhuriyeti adına yabancı devletlerle ve milletlerarası kuruluşlarla yapılacak andlaşmaların onaylanması, Türkiye Büyük Millet Meclisinin onaylamayı bir kanunla uygun bulmasına bağlıdır” temel kuralıyla meseleyi bir yasama yetkisi olarak düzenlemiştir. Nitekim İstanbul Sözleşmesinin onaylanması da, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından 24 Kasım 2011 tarih ve 6251 sayılı Kanunla uygun bulunmuştur. Bu durumda ‘her bir şey bağlandığı şekilde çözülür’ kuralı evleviyetle uygulanır. Ve “yasa ile kabul edilen ancak yasa ile kaldırılır.” Biz bir kez kanun ile kabul edilen Uluslararası Sözleşmenin, Temel Hak ve Özgürlüklere, Evrensel İnsan Haklarına ilişkin olması halinde, yasa ile de kaldırılamayacağı kanaatindeyiz. Zira Anayasa, bu nitelikteki Uluslararası Sözleşmenin yasa ile çelişmesi halinde yasanın değil Uluslararası Sözleşmenin uygulanması ve Anayasaya aykırılığının dahi ileri sürülemeyeceği düzenlenmiştir.</p>

Son Açıklama Sayfasını Sil

Açıklama Sayfası Ekle

Bireysel başvuru kapsamındaki haklardan hangisinin hangi nedenlerle ihlal edildiği ve buna ilişkin gerekçeler ve delillere ait özlü açıklamalar (devamı)

Haklar

Açıklamalar

Diğer yandan Anayasaya aykırılığını ileri sürdüğümüz Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin, fonksiyon gaspı yanı sıra, konu bakımından da “temel haklar ve kişi hakları alanına ilişkin kararname çıkarılamaz” sınırını düzenleyen Anayasanın 104. Maddesi on yedinci fıkrasının ikinci cümlesine de aykırı olarak bu alana yöneldiği açıktır. Bu da Anayasa kuralına mutlak aykırılık halidir. Tekraren, Anayasanın 104/b-5 hükmünde, “milletlerarası andlaşmaları onaylamak ve yayımlamak” görevine yer verildiği görülmektedir. Burada fesih ile ilgili bir hüküm yoktur. Fesih kararını yayınlamak ile ilgili bir hüküm de yoktur. Kaldı ki, yine Anayasanın 104. maddesinin 17. fıkrasında yer alan "Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile kanunlarda farklı hükümler bulunması halinde, kanun hükümleri uygulanır." hükmü gereğince, dava konusu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin dayanağını teşkil eden 9 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi Anayasa'nın 90. maddesiyle çelişen ifadeler içerdiğinden en üst norm olan Anayasa'daki hükümlerin uygulanması gerektiği de ortadadır. Kanun ile düzenlenen konuda cumhurbaşkanı kararnamesi çıkarılamayacağı gibi, Kanunüstü norm ile düzenlenip kanun ile uygun bulunan norm, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile hiç (evleviyetle) düzenlenemez. Kararname ile düzenlenemeyecek bir konu Cumhurbaşkanlığı kararı ile hiç (evleviyetle) düzenlenemez. Çünkü Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerine dayanan birel idari işlemlerdir. (Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Resmi İnternet Sitesinden makale, YENİ HÜKÜMET SİSTEMİNDE CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMESİ İLE CUMHURBAŞKANI KARARNAMESİNİN NİTELİK FARKI VE HUKUKİ SONUÇLARI, Şeref İBA, Doç. Dr., Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi ve TBMM Müşaviri; Yasin SÖYLER, Dr., Raportör, Cumhurbaşkanlığı. Uluslararası anlaşmaların onaylanarak yürürlüğe konulması yetkisi, yasama ve yürütme yetkilerinin iç içe geçtiği bir yetkidir. Prof. Dr. Kemal GÖZLER, İstanbul Sözleşmesi'den çıkış kararını ve yürütmeyi durdurma talebinin reddi kararını değerlendirdiği makalesinde şu noktaları vurgulamaktadır: "Anayasa, m.104/17'deki altı şartı ayrı ayrı incelemeye gerek kalmaksızın, sadece birinci şart bakımından dahi milletlerarası andlaşmaların ... Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenmesinin Anayasaya aykırı olduğu söylenebilir. Çünkü 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine dayanarak Cumhurbaşkanınca onaylanan, yayınlanan, yürürlüğe konulan, yürürlük tarihi ve uygulama alanı tespit edilen, sona erdirilen, uygulaması durdurulan milletlerarası andlaşma, Türk hukukunda kanun değerindedir (hatta temel hak ve özgürlüklere ilişkin olanlar kanun üstü değerdedir). Hâliyle bunların yapılması, yürütme yetkisine ilişkin değil, yasama yetkisine ilişkin bir husustur, dolayısıyla Anayasa, m.104/17, birinci cümle uyarınca, bu konular, yürütme yetkisine ilişkin olmadıkları için, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenmesi yasak olan alanda bulunur. Bunların Anayasayla veya 244 sayılı Kanunun mülga ilk dört maddesinde olduğu gibi kanunla düzenlenmesi gerekirdi. Cumhurbaşkanına milletlerarası andlaşmaları onaylama yayınlama, yürürlüğe koyma, yürürlük tarihi tespit etme, sona erdirmeye, uygulanmasını durdurma ve benzeri yetkilerin verilemeyeceğini değil, bu yetki verme hususunun Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenemeyeceğini, bu düzenlemenin Anayasayla veya kanunla yapılması gerektiğini söylüyoruz. Zira kanun hükmünde olan bir işlemin yürürlüğe konulması, yürürlükten kaldırılması işlemi de kaçınılmaz olarak kanuna, yani yasama yetkisine ilişkindir.

Son Açıklama Sayfasını Sil

Açıklama Sayfası Ekle

Bireysel başvuru kapsamındaki haklardan hangisinin hangi nedenlerle ihlal edildiği ve buna ilişkin gerekçeler ve delillere ait özlü açıklamalar (devamı)

Haklar

Açıklamalar

	<p>Dolayısıyla bu hususun Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenmesi Anayasa, m.104/17'e aykırı olur. Cumhurbaşkanına milletlerarası andlaşmaları sona erdirme yetkisi verilecekse bu yetki Cumhurbaşkanına ya Anayasayla, ya da Anayasaya uygun bir şekilde Kanunla verilmelidir. Yürürlükte olan ve kanun hükmünde olan bir milletlerarası andlaşmanın sona erdirilmesi yasama yetkisine ilişkin bir konudur. Bu konu Anayasa, m.104/17 uyarınca Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenemez. Bu konu 244 sayılı Kanun döneminde olduğu gibi Kanunla düzenlenmelidir."</p> <p>Prof. Ergun Özbudun'un görüşü de 15/07/2018 tarihli 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 3. maddesinin Anayasaya aykırı olduğu yönündedir. Prof. Ergun Özbudun'un konuya ilişkin açıklamaları şöyledir: "15 Temmuz 2018 tarihli 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 3'üncü maddesinin ilk fıkrasıyla Cumhurbaşkanına tanınan yetkinin de Anayasaya aykırı olduğunu hatırlatmak gerekir. Bu hüküm, Cumhurbaşkanı kararıyla milletlerarası andlaşmaların sona erdirilebileceğini düzenlemektedir. Anayasanın 90'ıncı maddesinin beşinci fıkrası karşısında milletlerarası bir andlaşmadan Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle çekilmek ne ölçüde Anayasaya aykırıysa, Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin sunduğu bir yetkiyle milletlerarası bir andlaşmayı Cumhurbaşkanı kararı yoluyla sona erdirmek de aynı ölçüde Anayasaya aykırıdır." "Bu açıklamalar, Cumhurbaşkanının fesih kararının temelindeki 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin 3. maddesinin Anayasaya aykırı olduğunu göstermektedir. Bu anayasaya aykırılık sorunu, Cumhurbaşkanının İstanbul Sözleşmesini fesheden 19 Mart 2021 tarihli ve 3718 sayılı kararını da Anayasaya aykırı hale getirmiştir." Yukarıda izah edilen tüm nedenlerle Anayasa'nın 104. Maddesi ihlal edilmiştir.</p>
Anayasa'nın 10. Maddesinin ihlali	<p>Anayasanın 10. Maddesi "Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz." şeklindedir. kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddeti önleme ve bununla mücadelede temel standartları ve devletlerin bu konudaki yükümlülüklerini belirleyen Avrupa Konseyi tarafından hazırlanan uluslararası insan hakları sözleşmesidir. Başta kadınlar ve kız çocukları olmak üzere temel insan haklarına yönelik bu sözleşmenin, eşitliğin yaşama geçmesi için hayati bir önemi vardır. Buna rağmen gerekçesiz olarak Sözleşme Türkiye bakımından feshedilmiş, bu konudaki yükümlülükler ihlal edilmiş, buna bağlı çıkarılan kanunlar dayanaksız bırakılmaya çalışılmıştır. Yok hükmünde olan çekilme kararının onanması ve devletin yükümlülüklerini ihlal etmesi sebebiyle Anayasa'nın 10. Maddesi ihlal edilmiştir.</p>
Anayasanın 13. Maddesinin ihlali	<p>Anayasanın 13. Maddesi ile de "Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir" şeklindedir. Yukarıda izah edilen tüm usule aykırılıklar, aynı zamanda temel hak ve hürriyetlere ilişkin bir sözleşme olan İstanbul Sözleşmesinden çekilme kararının onanması ile bu alana yönelerek hem sınırlama sebeplerini, hem sınırlama formunu ihlal etmekte olup, verilen Danıştay kararları ile Anayasa'nın 13. Maddesi ihlal edilmiştir.</p>

Son Açıklama Sayfasını Sil

Açıklama Sayfası Ekle

V. DİĞER BİLGİLER

Başvuru süresi içinde yapılamamışsa mazerete ilişkin açıklamalar:

Başvurunun mücbir sebep veya ağır hastalık gibi haklı bir mazeret nedeniyle süresinde yapılamadığı durumda mazerete ilişkin belgeler başvuru formuna eklenir ve aşağıdaki kısım doldurulur (İçtüzük 64/2).

A. MAZERET

Mazeretin Başlangıç Tarihi

Mazeretin Bitiş Tarihi

Tedbir talebi varsa nedenleri:

Başvurucunun yaşamına ya da maddi veya manevi bütünlüğüne yönelik ciddi bir tehlike bulunduğu anlaşılması üzerine, gerekli tedbirlere resen veya başvurunun talebi üzerine karar verilebilir (İçtüzük 73).

Gerekmediği hâlde tedbir talebinde bulunulması başvurunun sonuçlandırılma sürecinin uzamasına neden olabilir.

B. TEDBİR

Kamuya açık belgelerde kimliğin gizli tutulması talebi varsa bunun gerekçesi:

Gerekçesiz olarak yapılan gizlilik talepleri incelenmeksizin reddedilebilir.

C. GİZLİLİK

Adli yardım talebi varsa buna dayanak belgeler:

Adli yardım talebinin kabul edilebilmesi için başvurunun kendisi ve ailesinin geçimini önemli ölçüde zor duruma düşürmeksizin, gereken yargılama giderlerini kısmen veya tamamen ödeme gücünden yoksun olması ve talebin dayanaksız olmaması gerekmektedir.

Soyut ve gerekçesiz bir şekilde ve herhangi bir belgeye dayanmaksızın adli yardım talebinde bulunulması hâlinde talep incelenmeksizin reddedilebileceği gibi bu durum başvurunun sonuçlandırılma sürecinin uzamasına da neden olabilir.

D. ADLİ YARDIM

VI. SONUÇ TALEPLERİ

Danıştay 10. Dairesinin 2021/1514 Esas sayılı 2022/3217 Karar sayılı 14.06.2022 tarihli kararıyla ve Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 2022/3473 Esas sayılı 19.12.2022 tarihli kararıyla başvurusunun,

Anayasanın "Cumhuriyetin nitelikleri" başlıklı 2. Maddesinin,

Anayasanın "Devletin temel amaç ve görevleri" başlıklı 5. Maddesinin,

Anayasanın "Kanun önünde eşitlik" başlıklı 10. Maddesinin,

Anayasanın "Temel hak ve hürriyetlerin sınırlanması" başlıklı 13. Maddesinin,

Anayasanın "Milletlerarası andlaşmaları uygun bulma" başlıklı 90. Maddesinin,

Anayasanın Cumhurbaşkanının "Görev ve yetkileri" başlıklı 104. Maddesinin ihlal edildiğinin tespiti ile,

Yargılamanın yenilenmesini,

Manevi tazminat olarak 100.000 TL'nin başvurucuya ödenmesine,

İşbu bireysel başvuru için yapılan yargılama giderleri ile vekalet ücretinin başvurucuya ödenmesine karar verilmesini vekaleten talep ederiz.

VII. BEYAN VE İMZA

Başvuru formunda belirtilen bilgilerde ve başvuruyla ilgili koşullarda herhangi bir değişiklik olduğunda bunu Mahkemeye bildireceğimi beyan ederim.

Tarih

28.04.2023

Aşağıdaki kısım başvuru ya da temsilcisi tarafından

Ad Soyad

İmza(lar)

AV. YELDA KOÇAK URFA

Formu Kaydet